

Υποστήριξε το έργο της Επιθεώρησης Εργασίας στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας

Εργοδότες, εργαζόμενοι και τρίτοι είναι **νομικά υποχρεωμένοι** να συνεργαστούν κατά τους ελέγχους της Επιθεώρησης Εργασίας. Οφείλουν κυρίως:

- να παρουσιάζουν τα ζητούμενα έγγραφα
- να δέχονται την επίσκεψη των Επιθεωρητών Εργασίας στους χώρους και τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης και
- να παρέχουν πληροφορίες και πρόσβαση στα αρχεία, μητρώα και έγγραφά της.

Οι έλεγχοι πραγματοποιούνται **αιφνιδιαστικά και χωρίς προειδοποίηση**. Οι Επιθεωρητές Εργασίας καταβάλλουν προσπάθεια ώστε ο έλεγχος να διενεργείται όσο το δυνατόν πιο γρήγορα και χωρίς να διακόπτεται ή να επιβαρύνεται η ροή εργασίας. Η υποστήριξή σας κατά τον έλεγχο και η παρουσίαση των απαιτούμενων εγγράφων συμβάλλουν στην ταχύτερη διαδικασία. **Αντίθετα, η παρεμπόδιση του ελέγχου επισύρει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις.**

Ο εργοδότης οφείλει να μεριμνά για:

- την ενημέρωση των εργαζομένων σχετικά με την υποχρέωση **επίδειξης της αστυνομικής τους ταυτότητας ή άλλου αποδεικτικού εγγράφου** κατά τον έλεγχο
- την τήρηση **φωτοαντιγράφων των νομιμοποιητικών εγγράφων διαμονής για τους αλλοδαπούς εργαζόμενους**. Η διαπίστωση της νομιμότητας διαμονής ενός πολίτη τρίτης χώρας είναι δυνατή μέσω του συνδέσμου του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου: <https://pf.emigrants.ypes.gr/pf/>

Τι ελέγχει η Επιθεώρηση Εργασίας

Η Επιθεώρηση Εργασίας ελέγχει, μεταξύ άλλων, εάν:

- οι εργοδότες έχουν δηλώσει σωστά τους εργαζόμενους τους στο Π.Σ. Εργάνη και στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης,
- χορηγούνται κοινωνικές παροχές καταχρηστικά, όπως τα επιδόματα ανεργίας, ειδοποιώντας τις συναρμόδιες αρχές,
- αλλοδαποί εργαζόμενοι ασκούν μισθωτή δραστηριότητα χωρίς να έχουν την απαιτούμενη άδεια διαμονής ή εργασίας, και αν απασχολούνται με λιγότερο ευνοϊκές συνθήκες εργασίας από ότι οι ημεδαποί εργαζόμενοι,
- τηρούνται οι όροι αμοιβής και απασχόλησης, π.χ. τα χρονικά όρια εργασίας, η καταβολή του νόμιμου μισθού και των αμοιβών για πρόσθετη ή υπερωριακή απασχόληση
- τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης για το δανειζόμενο προσωπικό σύμφωνα με τον Νόμο για τις Εταιρείες Προσωρινής Απασχόλησης

Έγγραφα που πρέπει να επιδεικνύονται κατά τον έλεγχο

Από τον εργαζόμενο:

- Έγγραφα ταυτοποίησης (αστυνομική ταυτότητα, διαβατήριο)
- Άδεια διαμονής (ή θεώρηση εισόδου με πρόσβαση στην αγορά εργασίας, εφόσον πρόκειται για εργαζόμενο από χώρα εκτός Ε.Ε.), αίτηση ανανέωσης προηγούμενης άδειας, νομιμοποιητικά έγγραφα για τους αιτούντες παροχής διεθνούς προστασίας (άσυλο) κλπ.
- Έντυπα απόσπασης, εφόσον πρόκειται για εργαζόμενο που αποσπάται από κράτος μέλος της Ε.Ε., όπως και το έντυπο κοινωνικής ασφάλισης Α1

Από τον εργοδότη:

- Φωτοαντίγραφα των ανωτέρω εγγράφων ταυτοποίησης, αδειών και εντύπων
- Συμβάσεις μαθητείας ή πρακτικής άσκησης, όπως και τα αντίστοιχα έντυπα που έχουν υποβληθεί στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ

Έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου από την Επιθεώρηση Εργασίας

Οι επιθεωρητές εργασίας έχουν το δικαίωμα να ελέγξουν όλα τα έγγραφα στον τόπο απασχόλησης (ακόμα και για παρελθόντα χρονικά διαστήματα) και έχουν ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία, στοιχεία και άλλα έγγραφα της επιχείρησης, αναφορικά με το είδος και τη διάρκεια των σχέσεων εργασίας ή των δραστηριοτήτων, όπως:

- Άδεια λειτουργίας και καταστατικό επιχείρησης
- Αποδεικτικά πιστοποιητικών δήλωσης στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης σε εσωτερικό και εξωτερικό
- Αποδεικτικά χρόνου εργασίας (όπου τηρούνται παρουσιολόγια, δελτία χρόνου παρουσίας κλπ). Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας οφείλουν να τηρούν ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης του χρόνου εργασίας και οι σημάνσεις της κάρτας να είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία χρονικών ορίων εργασίας
- Ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας και τροποποιήσεις αυτής
- Ψηφιακή καταγραφή των ημερών αδειάς
- Εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών και καταθετήρια τραπέζης
- Σύμβαση εργασίας ή έντυπο γνωστοποίησης ουσιαστών όρων εργασίας των εργαζομένων (ή αντίστοιχα έγγραφα)
- Τυχόν συμβάσεις με επιχειρήσεις εργολάβων/υπεργολάβων.

Οι βασικές συνέπειες της αδήλωτης εργασίας και της παράνομης απασχόλησης περιλαμβάνουν:

- Διαστρέβλωση της ανταγωνιστικότητας εις βάρος των νομοταγών επιχειρήσεων,
- Χαμηλότερους μισθούς για τους εργαζόμενους,
- Απώλεια θέσεων εργασίας που υπάγονται στην κοινωνική ασφάλιση,
- Απώλεια εκατομμυρίων ευρώ για τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και το δημόσιο,
- Ελλιπής ασφάλιση σε περίπτωση ασθένειας, ατυχήματος, ανεργίας ή γήρατος.

Στο τέλος τα σπασμένα τα πληρώνουμε όλοι!

Μέλημά μας δεν είναι μόνο οι έλεγχοι, αλλά η **ανάγκη μιας γενικής συνειδητοποίησης για τις αρνητικές επιπτώσεις της αδήλωτης εργασίας και της παράνομης απασχόλησης.**

Για τον σκοπό αυτό η Επιθεώρηση Εργασίας δραστηριοποιείται στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας και της παράνομης απασχόλησης σε συνεργασία με:

- ✓ τη Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), ώστε να διαπιστώνονται περιπτώσεις που χορηγούνται επιδόματα ανεργίας καταχρηστικά, ή δηλώνονται απασχολούμενοι σε εικονικά προγράμματα επιδότησης της απασχόλησης,
- ✓ τον e-ΕΦΚΑ για την ορθή δήλωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης,
- ✓ τη Γενική Διεύθυνση Σ.Δ.Ο.Ε. και την Α.Α.Δ.Ε. για τις περιπτώσεις φορολογικών παραβάσεων και απάτης.

Ποιες είναι οι πιθανές παραβάσεις και οι νομικές συνέπειές τους για τον εργοδότη;

- **Αδήλωτη εργασία:** Χρηματικό πρόστιμο 10.500€ για κάθε αδήλωτο εργαζόμενο και μέχρι 31.500€ σε περίπτωση υποτροπής
 - **Είσπραξη παροχών ανεργίας:** Ο εργαζόμενος εισπράττει παροχές ανεργίας και παράλληλα εργάζεται, χωρίς να έχει ενημερώσει σχετικά τον φορέα απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.): Ο εργοδότης τιμωρείται και με χρηματικό πρόστιμο 3.000€ (πλέον της αδήλωτης εργασίας)
 - **Απασχόληση αλλοδαπού** χωρίς την απαιτούμενη άδεια (άδεια εργασίας της ΕΕ/άδεια διαμονής): Χρηματικό πρόστιμο μέχρι 5.000 €
- Λοιπές παραβάσεις**
- Μη χορήγηση του ελάχιστου μισθού σύμφωνα με τον νομοθετημένο κατώτατο μισθό ή τη ΣΣΕ

- Μη γνήσιος δανεισμός προσωπικού από εργοδότη που δανείζει προσωπικό χωρίς την απαιτούμενη άδεια
- Δανεισμός προσωπικού χωρίς την απαιτούμενη άδεια ή κατά παράβαση των προϋποθέσεων λειτουργίας Εταιρειών Προσωρινής Απασχόλησης
- Παραβίαση της υποχρέωσης επίδειξης αντιγράφων των εγγράφων διαμονής
- Παραβίαση της υποχρέωσης διευκόλυνσης ελέγχων και εν γένει συνεργασίας σε αυτούς, ή επίδειξης και προσκόμισης εγγράφων.

Οι παραβάσεις που αφορούν στην αμοιβή, τα χρονικά όρια εργασίας και την κοινωνική ασφάλιση επισύρουν και ποινικές κυρώσεις.

Δεν επιτρέπεται να μείνουμε άπραγοι!

Δικαιώματα εργαζομένων

Για κάθε παράλειψη του εργοδότη σχετικά με τις υποχρεώσεις του (π.χ. αδήλωτη ή υποδηλωμένη εργασία, μη καταβολή νόμιμου μισθού, δεδουλευμένων αποδοχών, επιδομάτων εορτών ή αδειάς, μη χορήγησης κανονικής άδειας κλπ) μπορείτε:

- I) να υποβάλετε **καταγγελία** στην Επιθεώρηση Εργασίας (επώνυμη ή ανώνυμη):
- μέσω e-mail ή αυτοπροσώπως στο αρμόδιο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας στην περιοχή όπου απασχολούνται
 - μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας υποβολής καταγγελιών στον σύνδεσμο: <https://e-services.hli.gov.gr/portal/login>
 - μέσω της τηλεφωνικής γραμμής καταγγελιών **1555**.

II) Να αιτηθείτε τη **διενέργεια εργατικής διαφοράς** για κάθε είδους διαφωνία που πηγάζει από τη σχέση εργασίας αναφορικά με την εφαρμογή και τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας. Η Επιθεώρηση Εργασίας θα ορίσει ημερομηνία συζήτησης για την εργατική διαφορά, στην οποία θα κληθούν ο εργαζόμενος και ο εργοδότης.

Για τυχόν ερωτήσεις, παρακαλούμε να επικοινωνήσετε με το αρμόδιο τοπικό Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας. Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στον σύνδεσμο:

→ <https://www.hli.gov.gr/epikoinonia/diadrastikos-chartis/>

Μαζί ενάντια στην αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση